

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr.
Félévre 5 frt — kr.
Negyedévre 2 frt 50 kr.
Egy órára 1 frt — kr.
 Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében. Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

DEBRECZEN

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.
 Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr.
 Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál és a szerkesztőségben. Kéziratok vissza nem adatnak.

Szétteltekintés a külföldön.

A nagy politikában meglehetősen széleskörű uralkodik. A hét repertoírjára szenzációs előadásul volt jelezve a csár látogatása Berlinben, de bizony nem lett belőle semmi. Kiszivárgott hírek szerint a német császár nagyon szerette volna ezt a találkozást s e végből ott is járt megbízottja a csárnál Kopenhágában, ez azonban azt a feleletet kapta, hogy a csár, a személye biztosságára való tekintetből, kénytelen tartózkodni a Berlinbe való utazástól. Így most már bizonyos, hogy a csár Neufahrwasseren utazik vissza; azt még nem tudják, vajjon a csár ott találkozik-e a német császárral, de Berlinbe semmi esetre sem megy. És ez, még ha a találkozás megtörténne is, kétségtelenül igen nagyon csökkenteni annak a jelentőségét.

A szerbek és oroszok közti viszony érdekes fejlődést kezd venni. Szerbiában nagyon elégedetlenség az ifjú Sándor király legutóbbi oroszországi látogatásának eredményeivel. Az elégedetlenség egyre tart s annak dacára sem csökkent, hogy az orosz hadügyminiszter kijelentette, hogy Szerbiának ajándékkul adja azon ágyukat és más tüzérségi szert, mely a szerb várak felszereléséhez szükséges. Ez mindenesetre nagylelkű ajándék, ámber értékéből sokat levon az, hogy az ágyuk kimustráltak és részben elavult rendszer szerint készültek. — Az orosz hadügyminiszter ez előzékenysége azonban nem oszlatta el a szerbek elégedetlenségét,

melyet még inkább fokozott azon körülmény, hogy a szerb Duna-gőzhajó-társaság részvényeire Oroszországban hirdett aláírás teljesen meddő maradt. Oroszok alig 3—400 részvényt jegyeztek; ez mindenesetre nagy pénzügyi vereség. Sőt időközben kiderült, hogy még ennél is több, mert orosz hivatalos részről egyenesen arra dolgoztak, hogy meghiúsítsák az aláírást s még a belgrádi tőkepiénzeseket is lebeszéltek a jegyzésről. Pétervárott ugyanis Szerbiát minél nagyobb függésben akarják tartani s azért az önálló szerb gőzhajó-társaság létrejöttét is meghiúsították, azt állítva, hogy az ország érdekeinek teljesen megfelel a már létező orosz Gagarin-féle hajózási vállalat. Az orosz politika ide vonatkozó üzeneteiről a belgrádi lapok hoztak leleplezéseket, melyek mély benyomást tettek s nagyban nehezítik a miniszterek állását, kiknek különben is igen bajos a helyzetük, mert választaniok kell, hogy vagy föltétlenül engedelmessékednek az orosz parancsoknak s így feláldozzák Szerbia érdekeit, vagy pedig eddigi magatartásukat gyökeresen megváltoztatásuk s akkor meg Oroszország neheztelését vonják magukra. Éppen e körülmények folytán Szerbia most a lappangó miniszterválság állapotában van, melyből igen nehéz kibontakoznia.

Vasárnap egy párisi lap azt jelentette, hogy Sándor csár az oroszbarát kis- és nagy-államokat egy ligává akarja egyesíteni, melynek Svéd-Norvég-ország is tagja lenne. Nem érdektelen tudni,

hogy a norvég vezérférfiak minő állást foglalnak el Oroszország irányában. Erről jellemzően nyilatkozik Björnsterne Björnson, az ismert drámaíró, ki hazája politikai mozgalmában kiváló részt vesz s tudvalevőleg személyes ellensége Oszkár királynak, ki üres óráiban szintén foglalkozik irodalommal. Björnsterne Björnson e hó 19-én beszédet tartott s ismételve kijelentette, hogy »embeileg méltányos« szempontból néhány norvég kikötőt át kell engedni Oroszországnak; sőt azt is hangsúlyozta, hogy a ki az átengedést ellenzi, az »nagy-svéd« vagyis norvég szempontból hazafiatlan politikát üt. — Kétségtelenül Björnstjerne urra és politikai barátaira gondolnak Párisban, midőn azt állítják, hogy Norvégia is belép a csár által alkotandó szövetségbe.

Jellemző a svéd álláspontra az, hogy 1885-ben I. Oszkár svéd király épen Francziországgal — és Angliával is — kötött szerződést, melyben kötelezte magát, hogy területéből egy talpalatnyit sem enged át, sőt még halászáti vagy legeltetési jogot sem engedélyez Oroszországnak.

Ez a szerződés ma is magvan, ámber bizonyos, hogy a francziák készségesen fölmentik e kötelezettség alól Svédországot Oroszország, de bizonyára nem más hatalom irányában. E tényeknek az ösmerete mindenesetre jó arra, hogy ne igen higgyünk ama furcsa »béke-ligá«-ban, melynek a hírét különben is a nem megbízhatóságáról nevezetes párisi »Figaro« terjesztette. (B. P.)

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

EMLÉKEIM.

Messze vagyok tőled,
 Egyetlen szerelmem,
 Messze szállott tőlem
 Egykori jó kedvem.

Minden gondolatom,
 Mint a sötét holló,
 Oly komor, oly rémes,
 Oly nehéz, borongó . . .

Összeülteknek
 Sugári a holdnak,
 Inogva, rezegve
 Egymásba fonódnak.

Egymásba fonódnak,
 Kélnék lenge tánczra,
 S elragadja őket,
 Éji szellő szárnya.

Egy sugár szökik be
 Ablakomon által,
 Elragadja lelkem
 Messzire magával.

Messzire magával,
 Felhők közelébe,
 Oda, honnan ő jött,
 A csillagos égbe.

Lelkem ott sem nyugszik,
 Ott sem bir nyugodni,
 Nem bir a memyország,
 Nekem nyugtot adni.

Nem tud nyugtot adni
 A sir néma csendje,
 Hisz ott is nélküled
 Lennék eltemetve.

Csak egy van a földön,
 Ez az egy vidit föl,
 Egy-egy kis virágszál
 Szép emlékeimből.

Egy vigasz sugára
 Szép emlékeimnek,
 Mely szivemben minden
 Bút, bajt elfeledtet.

Akkor szebb hazába
 Repül árva lelkem,
 S boldog, nagyon boldog,
 A Te közeledben!

Thury Zoltán.

„Hänschen halála.“

— Rajz a prágai diák-életből. —
 Írta: Ifj. Mórós Pál.

A »zlata Praha« vagy mondjuk »száz-tornyú Prága« egyik zug-utcájában redves, füstös kis házacska áll. A tetejére nehezédő pár száz esztendő legjobban az oldalán látszik meg, mely — ki akar d ü l n i.

Igénytelen kis hely, magyarul kurta-korcsmának neveznek, de itt a sváb testvérek »gasthaus«-nak, vendéglőnek titulálják.

A »Stadt Moskva«-hoz címzett kis kurta-korcsmát, mert ez a kis kormos falu házika neve, nem igen látogatják »filiszterek«, de begyül ide az egyetemi polgárság színe-virága.

A harcziás »Teuton« csendesen megül a büszke »Alleman« mellett, s úgy szopogatják az árpa »komlós levét«, melyet társaik a »Carolingek«, »Hageniták«, »Ausztiai«-ak

Az utcák és azok nevei.

Debreczen, okt. 27.

(s) Nem régiben voltak tele a fővárosi lapok Kolozsvár dicséretével, a miért utczáinak elavult elnevezéseit megváltoztatta. A német Pozsonyban, (melyet némely ugynevezett »sógor« előszeretettel szokott Bécs külvárosának nevezni) bucsu-fáklyászenét rendeztek az eltávozó Pisztorj Mórnak, aki a német város utczáinak neveit a sajtóban és képviselői közgyűléseken szakadatlan folytatott erélyes működésével egytől-egyig megmagyarosította; vagy hogy még egy végállomást vegyünk: a nagyrészen quodlibet Temesvárott régen tul vannak már azon, hogy a múlt századok elavult rendszeréhez kössék magukat. Masutt már terek és utczák nem a középkori kezdetleges műveltség és kiváncsi igényeihez mérten, hanem a haladás követelményei szerint ugy történelmi multunk, mint irodalmunk jeleseinek páratlanul gazdag névsorából köteleesszerűleg kölcsönzött nevektől ékesek.

Páratlannak kell neveznünk multunk névsorát, mely a honszerző örökön kívül a nagy Rákóczy, Bethlen, Bocskai, Hunyady Mátyás király, Tököli, Zrinyi stb, szabadsághősök, továbbá részben államférfiak, költők, írók, mint például Kossuth, Bem, Széchenyi, Petőfi, Csokonai, a Kisfaludyak, Berzsenyi, Kazinczy, Kölcsey, Vörösmarty, Tompa, Bajza, Arany János, Jósika Miklós, báró Kemény, Eötvös József, Jókai Mór, a Révészok stb. stb. utóbbiakat, mint majdnem kortársakat egyszerűen öleli magába. Ilyen lisztát nem minden nemzet mutathat fel. És Debreczen, a magyarság fészke, a magyarságnak bevehetetlen vára, a haladó város, a külsőségekben. utczái elnevezését tekintve — utolsó.

És miért?

Mert a kezdeményezés nem indul ki onnan, ahonnan kellene!

Városunkban pedig nem lehet mondani, hogy ne lenne helyhatósági szabályrendelet, mert még a sajtók is annak dupla példányába pakolnak, csak épen az utczák nevei megváltoztatásán, a kor követelménye szerinti újbóli elnevezésén nem gondolkozik senki.

Ha a szabadelvűség ápolására és

fejlesztésére való törekvés a város fejeinél nem annyira politikai, mint inkább ezen szó nemes értelmének megfelelőleg köz-társadalmi szempontból érvényesülne: akkor rövid időn a haladó, szépülő város utczáinak nevei a történelmi dicsőség hagyományait hirdetnék a jövő századok ivadékainak! . . .

BELFÖLD.

Szerb püspöki zsinat. Nikolics Fedor b., aki vasárnap délelőtt Kalocsára érkezett, a püspöki zsinatot a szokásos formulák közt megnyitotta. Az érdemleges püspökválasztó gyűlés kedden lesz. Csak a temesvári és Károlyvárosi püspöki székeket töltik be. Délben Brankovics György patriarkánál diszebed volt, a melyen a péterváradai főtisztek, Flatt főispán és Popovics polgármester vettek részt.

Szerb tanfőrfiak Ujvidéken. Kozarecz belgrádi egyetemi főgimnáziumi igazgató és Gredics elnökségi titkár, a kiket a szerb közoktatásügyi miniszterium a magyar iskolaügy tanulmányozására küldött ki, Ujvidékre érkeztek. A vendégeket, a kik négy napig maradnak ott, a pályaudvaron Fehér Ipoly főigazgató fogadta a tanári kar élén.

A magyar állam vagyona. Az 1890. évi állami zárszámadások az Állami leltár czim alatt a következőkben tüntetik ki az ország vagyonát 1890 végével.

Vagyon:	
Ingatlan vagyon.	1,115,094.692.20 frt
Termesztermények, anyagok stb.	123,547,369.48 »
Készpénz	53,204,523.97 ¹ / ₂ »
Értékpapírok	23,133.711.— »
Az állam követelései	603,234,328.92 ¹ / ₂ »
Hátralékok	219,310,594.52 »
Összesen	2,143,530.220.11 frt
Tartozás:	
Állami adósságok	1,793,483,932.47 ¹ / ₂ frt
Értékpapírokban	12,386,762.— »
Passzív hátralékok	123,233,910.06 »
Összesen	1,930,114.684.53¹/₂ frt

A magyar állam tiszta vagyona ennél fogva 223,415,615.57¹/₂ frt. A mérleg tehát 52 millióval kedvezőbb, mint az előző évi volt.

Zsinati képviselők. A gömöri ág. ev. esperességnek Jolsván, e hó 21-en tartott rendkívüli közgyűlésén bontották fel a zsinati képviselőkre beérkezett szavazatokat! A választás egyhangulag történt. Zsinati képviselők lettek: Szentiványi Árpád esp. felügyelő és országgyűlési képviselő, Szontagh Pál, Terray Gyula főesperes és Balthazár Antal jolsvai lelkész.

»Ghibellin«-ek stb. szintén nem vetnek meg. A különféle »Burschenschaft«-ok nevei hangzanak így.

E kis viskó kedvencz gyűlhelye volt mindig a fiatalságnak. Ablak nélküli ivó szobájában, »K n e i p e l o c a l«-jában, mely egyik legfőbb nevezetessége, igen kitűnően lehet mulatni. Alkalmos hely az a diákok »orgiái«-nak, vad multságainak elrejtésére.

Czimer paizsok, különféle színárnyalatokban, melyeken német hősök és nagy emberek nevei vannak megörökítve, takarják el a nedves, pipafüsttől kormos falakat. Szobor és arczképek, zászlók és szőnyegek, vivó-kardok és török függnek a falakon festőien szép bizzarsággal.

A szoba többi butorzata pár hosszú asztal, falócza s székekből áll. — Mind több évtizedek »v i h a r a i« által kipróbált és »t ö r h e t e t l e n n e k« bizonyult tárgyak.

E nem éppen szent helyen trónolt, a pajkos diák-sereg közepette, a mindig friss kedélyű, öreg »H ä n s c h e n«, a p i n c z é r e k déd-atyja.

Az öreg ránczos arczczal, de vidorságtól csillogó szemekkel, roskadozó lábakkal, de sörös kupákkal telt karokkal járkált, tőtyögött bohókás kedvenczei között. E könnyelmű lelkek

között töltötte el ifju éveit, ott akarta tehát a halálos órákat is elvárni.

Ősz feje, simára borotvált, finom, ránczos arczcskája valami kedves ellentétet képezett vendégei piros, üde, ifju arczáival.

A »s t u d i o«-k az öreget csak »Hänschen«-nek vagy »a t y u s k á n a k« szölingatták, hanem tisztességgel ki is érdemelte e nevet.

Ismert névszerint minden diákot. Tudta mindegyiknek jó és rossz tulajdonságát egyaránt. Éles elmére valló tanácsai, sokat sok és kritikus helyzetekből segítettek ki.

Anekdotái mindig eredetiek, tréfái soha sem sértők voltak.

Akárhányszor megtörtént, hogy mikor valami »hamiskás diák-csinyt« regélt el, — a r é g i j o b b i d ö k b ö l — figyelmes, fiatal hallgatói körében ott ült a pajkos »történet« hősnek fia vagy néha — n a g y r i t k á n — az u n o k á j a i s. A könnyelmű ivadékknak jól esett kacagni »erkölcsös« öreg atyja kalandjain. De hogy is ne, mikor az atyusok regéi — o t t h o n — legtöbbször másként — h a n g z o t t a k !

— A mai fiatalság csélcsep! Korcsma és szoknya hős, de mi régiek egész másként cse-

A hercegprimás kinevezésének ügye. Az »Országgyűlési Értesítő« jelenti: Egy fővárosi hírlapnak azon hire, hogy az egri érseknek primássá való kinevezése iránt a bemutató levél szeptember 19-én Bécsből keltezve elment Rómába XIII. Leo pápához s utóbb a pápa ellenzése folytán a primás személyére vonatkozó megállapodás mégis megváltoztatott a király óhajára, minden alapot nélkülöz, mert ilyen bemutató levél sem ekkor, sem később Rómába nem ment. Különben az említett időben a minisztertanács sem határozott volt még a primási szék betöltése iránt és így ez ügyben ő Felsőségéhez felterjesztés sem tétetett. Ebben a czáfolatban az is bennfoglaltatik, hogy most már megtörtént a megállapodás a személyre.

KÜLFÖLD.

Az orosz gabonakiviteli tilalom. Pétervárról jelentik, hogy hosszas vajadás után a czár elfogadta az orosz kormány által javasolt gabonakiviteli tilalomra vonatkozó határozatokat. November 1-én lép életbe a czári ukáz szerint a tilalom s ez időtől kezdve semmiféle gabonát vagy lisztet kiviteli czélra felvenni és közvetíteni többé nem szabad. Az október hó 31-én feladott küldemények, illetve gabonaszállítmányok három napon belül exportálандók, mert azontul a kincstár rösséről lefoglaltatnak.

Nihilista mozgalmak Oroszországban. Egy idő óta ismét különféle hírek szivárognak ki Oroszországból az ott folyó nihilista mozgalmakról, sőt most már e mozgalmakról, melyek színhelye Dél-Oroszország, hiteles jelentések érkeztek. Ezek szerint Kiewben nem ötszáz, hanem csak százhetven tanuló fogtak el, kiknek egy részét Pétervárra, a Péter-Pál erődbe szállították, a többieket illetőségük helyére küldötték. A rendőrség azt is kiderítette, hogy Dél-Oroszország összes városaiban vannak titkos nihilista egyletek, melyek közül néhányat ki is nyomozott. Ezenkívül találtak nemcsak Moszkvában, hanem Chersonban is titkos nyomdát. Találtak olyan iratokat is, melyekből kitűnik, hogy a nihilisták külföldön nagy erőközéseket tesznek, hogy a mostani orosz inséget a magok czéljaira aknázzák ki. Éppen ez okból a kormány is nagyobb tevékenységet kezd kifejteni az inség enyhítése végett. A czár még Dániából elrendelte, hogy élelmi szert osztogassanak szét a szegények közt.

A Male Novine azt írja, hogy Milán királynak titkára: Milicevics Párisból ideérkezett és a kormánynak egy kétszáz ezer frankról szóló számlát nyújtott át, a mely összeget Milán király Sándor királynak párisi tartózkodása alkalmából elköltötte.

lekedtünk. Egyedül a muzsáknak*), tanulásnak élünk. A korcsmát, udvarlást, »schlägerei«-okat még — hirből sem ismertük! (?) Pénzünk nem csak elsején, de a hónap utolján is volt elegendő, szóval a zsebünkben penészedett meg a — bankó. És így tovább, ki győzné mindazokat az erkölcsös »nagy mondásokat« lebeszélni, melyekkel a gondos atyák nagyreményű csemetéik kobakját betölteni igyekeznek. De — hiába.

Hänschen azonban nagyon öreg volt. Születése-napjára már nem is igen emlékezett. De hogy az asztalkendőt már világra jötte óta a karján viselte, az már oly szent, igaz, mint akár csak a — szentelt víz. Ugy össze volt avval növe, mint a kozák a lovával. De legyen elég ennyi a jellemrajzból, térjünk át magára a történetre.

Egyik szabad nap délutánján nagy diák-társaság gyűlt össze Hänschen apó klasszikus bagoly fészében. Az öblös diák pipákból kigomolygó füstfellegek eltakarták az arczokat, de a láрма, ének, kard-csörgés annál hallhatóbb volt.

*) Az nem kérdés, hogy melyik muzsának!

Mint a »Times« konstantinápolyi levelezője jelenti, a konstantinápolyi német követ Vilmos császár élelnagyságu arczképét nyújtotta át a szultánnak. A magyar király szintén arczképét küldte Abdul Hamidnak.

A **Kreuzzeitung** ama jelentésével szemben, hogy az angol kormány bejelentette volna a portának az egyesült angol hajóraj megérkezését néhány török kikötőben, angol és török részről kijelentik, hogy egy évenként ismétlődő eseményről van szó. — Az erre vonatkozó notifikáció nem szokásos. Az angol nagykövetség nem ismeri az angol hajóraj összetételét, csak azt tudja, hogy nov. 19-én érkezik Smyrnába.

Ábel ur Londonban.

Ábel ur, ki egy helybeli, szépen virágzó »szövet áru« kereskedésnek előnyösen ismert főnöke, kereskedelmi ismeretei szélesítése végett Angliába utazott.

Midőn Londonba megérkezett, elment a neki különösen ajánlott családhoz beküldte névjegyét, melyen becsületes neve »Ábel« világosan olvashatólag állott. Igen, barátságosan fogadták, sőt kérték is, hogy gyakorta keresse fel őket. Csak az tűnt fel különösen neki, hogy soha sem szölitották valódi nevén »Ábel«-nek, hanem mindig »Eibel«-nek.

— Alkalmazkodjunk az ország szokásaihoz, gondolta a tisztes ur, bizonyára ha »Eibel«-nek neveznek, — akkor úgy is irnak.

Épen azért új névjegy kártyát készítettett »Eibel« felirással, ekkor ismét elment egy másik, neki szintén ajánlott családhoz. Beküldte az inától névjegyét. Itt hasonlóképen szívesen fogadták, egyedül az a sajátságos, hogy ezek meg mindig »Eibel«-nek szölitgatták.

— Kuriosus nép ez az angol, gondola Ábel, most meg epenséggel »Eibel«-nek nevez.

A türelmes Ábel ismét névjegy kártyákat készítettett, melyekre már természetesen »Eibel« név volt nyomva.

Mindazonáltal nem győzött eleget csudálkozni, hogy midőn tiszteletét egy harmadik családnál tette, ott most nem másként, mint »Eibel«-nek szölitották, habár ezuttal névjegyén, mind mondtam is »Eibel« név állott.

— Ez már tréfának is sok, mit ezek a

köddel bélelt angliások művelnek velem, dühösködött Ábel ur, hisz még egyetlen egyszer sem ejtették úgy ki a nevemet, mint a hogy le volt írva!

Még egy utolsó kísérletet tett azon családnál, melynél legutoljára volt, beküldve »Eibel« névvel nyomtatott legujabb névjegyét, ellátogatott; de mily csuda, most meg a tisztán olvasható »Eibel« név daczára ismét »Eibel«-nek szölongatták.

Ez már túl sok volt még az Ábel ur tüdő természetének is.

— A kutya teremtettét! kiáltott Ábel ur dühösen, ilyen bolond népet még soha sem láttam!

— Irom magamat »Ábel« neveznek »Eibel«, irom »Eibel« vagyok »Eibel«, irnak »Eibel« vagyok »Eibel«, és »Eibel« az ismét lesz »Eibel«!

Végtere is Ábel ur komolyan megharagudott s ott hagyta azt a komisz országot, hol egyszer sem tudták a nevét úgy kimondani, mint a hogy ő azt nagy Magyarországnak jegyezni szokta.

John.

Ujdonságok.

* **Magyar kivándorlók.** Egy amerikai hivatalos jelentés alapján a következő statisztikát közölhetjük a kivándorlásokról: Tíz év alatt (1891. évi június hó 30-áig) kivándoroltak Magyarországból összesen 127.681-en; — 94.243 férfi és 33.438 nő, 15 évesnél fiatalabb ezek között volt 18.785, 15—40 éves 95.038, és 40 éven felüli 13.858. — Sajnáttal látjuk a jelentésből, hogy ez utóbbi tíz év alatt folyton emelkedett a kivándorlók száma. Jellemző, hogy a lajtántuli államokból, nevezetesen Csehországból is sokan kivándoroltak. Ausztriából összesen 226.048-an.

* **Mi minden lehet egy ember.** A város házában adófizetőnek neveznek. — Törvényeszkénél: ügyfél vagy. — Letartóztatásnál: fogoly a neved. Elíteltetésnél: fegyencz. — A kormányznál: alattvaló. — Általánosságban véve: polgár. — A vasuton és gőzhajókon: passagier. — Az egyház: hívőnek nevez. Annak, kinek pénzt kölcsönöztél: hitelezője, és a kinek te tartozol: adóssa vagy. — A házmeester előtt: földszint, első vagy, nagy városban másod, harmad emelet vagy. — Népszámlálásnál: egy fej. — Hivatalban: alantas, társ vagy fő-

nök. — Kereskedőnél: vevő. — Színházban: X. számú ülőhely... Váltónál kiállító, elfogadó vagy zsiráló. — Háztulajdonosnál: bérelő. — A feleségnél: ur. — Korcsában: vendég. — A bálban: tánczos. — A kártyajátékban: partner. A részeges talyigás szemeiben: még a »lunál is lubb.« — A Bika disztermében: szép maszk. — Az Orchesterben: primás, flótás, dobos, bombardós, nagy ritkán czintányéros is. — Az orvos számára: patiens. — A kórházban bizonyos számú ágy. — A bonczasztalon hullá, majd a sirban por.

* **73 éves diák.** Mostanában aligha történt olyan eset, mint legutóbb egyik alföldi városban. Egy ott alkalmazott erdész ugyanis, aki 73 éves már elmúlt, nem rég arra a felfedezésre jutott, hogy állását csak úgy tarthatja meg, ha állami vizsgát tesz, ehhez pedig szükséges, hogy azon vizsgákat is kiállja, melyeket annak idején kikerült és pedig azért, mert akkor azokból a tantárgyakból vizsgázni nem kellett. Az öreg ur ez akadályok előtt nem hajolt meg s miniszteri engedélyt kért arra, hogy az elmulasztottakat kipótolja. A miniszter megengedte és így történt, hogy a majdnem hetvennégy éves L. Gy. e hó 17-én tette le sikerrel a fiatal tanárok előtt a vizsgát Selmezbányán.

* **A berlini hasfelmetsző.** Mint Berlinből távirják, a szombatról vasárnapra viradó éjjel egy leányt, ki a rendőrség ellenőrzése alatt áll, meggyilkolva találtak. Nyakán több vágás nyoma volt látható, melyek halált okoztak. Teste azonkívül egész hosszában fel volt metszve. A rendőrség 300 márka díjat tűzött ki a tettes kézrekerítésére.

* **A Munkácsy keze.** A »Szegedi Naplóból« vettük ki ezt az alább következő fura, kis bohóságot. A multkoriban a Szegeden a »nagy vendégekre« váró ünneplő közönség között föltűnt egy öreges kopott ember, aki ugyancsak igyekezett helyet eszközölni magának a tömegben, hogy láthassa a Munkácsy kezét. Másnak elég volt, ha az arczát láthatta, neki a keze kellett.

— Hát mit akar látni öreg ur a Munkácsy kezén? — kérdezte egy fiatal ember.

— Más kell hogy legyen a formája annak.

— Miért?

— Hogy úgy tud festeni.

— Honnan gondolja?

— Hogyne tudnám, magam is egy mesterségen vagyok vele, meg tudom becsülni a munkáját.

— Szintén fest?

— Igen. Szóbat kérem alásan.

* **A Kókán háza.** A kereskedelmi miniszteriumi hirhedt sikkasztónak, Kókán Jánosnak a tisztviselő telepen, család-utca 46. sz. a levő földszintes háza dobra kerül. A m. kir. kincstár az elárvereztető, melynek 42,692 frt 83 krajczár tőkekövetelése (ennyi volt az összeg, a mit Kókán elsikkasztott) van Kókán ellen. A ház azonban felerészben a Kókáné nevében áll. A kikiáltási ár 16,271 forint 70 kr. s az árverés december 28-án lesz az új törvénykezési épületben.

* **Esküvő kettős kereszteléssel.** Kettős keresztelés és esküvő volt a minap egyik temesvári róm. kath. templomban. A vőlegény Szih temesvári hivatalnok János nevű fia volt, kiszintén hivatalnok Orsován. A fiatal ember néhány év előtt beléseretett egy csinos zsidó lányba, kivel közös háztartásba lépett. Viszonyukból egy lányka származott és boldogságuk teljes lett volna, ha a vallás-különbég nem képezett volna akadályt arra nézve, hogy frigyükre a pap is ráadja az áldást. Várták a polgári házasság behozatalát, de mert hiába várták összepakoltak és bementek Temesvárra hol a fiatal asszony átlépett a katolikus hitre A józsefvárosi róm. kath. plébános-helynök megkeresztelte úgy az anyát, mint öt éves kis gyermekét s azután megeskette a fiatal párt.

»Der Herr Professor,
Liest heut' kein collegium,
Darum ist's besser,
Wir trinken eins drum!
Edite, bibite collegialis,
Post multa saecula
Pocula nulla!«

— futták a »studiók«, kik az előttök álló sörös kupákból nagyokat — nagyokat ittak.

Hänschen vígan futkározott, a maga öreges módja szerint, köztünk. Az üres sörös poharakat teltekkel cserélte fel. Tréfált, sőt szokása ellenére maga is ivott, és pedig ifju torokhoz illő mértékkel. Szemei különös fényben csillogtak. Kaczáját, dévaj szavait a »szentek-szentének« minden részében lehetett hallani. Mindenütt ott volt. Határtalanul jól mulattunk.

Mulatozás közben észre sem vettük volna, hogy Hänschen hiányzik közülünk, ha egyik barátunk »fizetni« nem szölitotta volna.

— Hänschen! Hänschen! Öreg atyus, hol vagy? Gyere fizetni akarunk!

— Nem lehet! hangzott át a szomszédos üres szobácskából a lakonikus válasz.

— Mi az ördög jutott hozzád atyuskám, talán csak nem ittad el a lőbaid erejét? kérdezte a mámoros czimbora.

— Nem fiam! Csak hogy nem tudok mozdulni! szölitott vissza remegő hangon az öreg.

Néhányan felkeltünk helyeinkről, s besiettünk az öreg szobájába, hol Hänschent a földön feküdvé találtuk.

Az arcz halál-sápadt. Az imént még élettől vidor szemek — megüvegesedni készülnek. Beszédje alig hallható, de nem érthető volt. Mellette a földön szetgurulva heverték sörös poharai, sőt a karjától elválhatatlan asztalkendő is a föld porában nyugodott. Mozdulni nem tudott, bizonyára szél ütötte a szegény öreget. Felakartuk emelni, hogy feltegyük ágyára, de a jó Hänschen még karjaink közt kilehelte életét.

Társaink, kik még mit sem tudtak, a szomszédos szobában tovább dauoltak. — Az ajkairól felhangzó nagyszerű diák-nóta a »g a n d e m u s i g i t u r a« következő s találó sorai:

— Venit mors velociter, rapit nos atrociter,

Neminiparce tur, neminiparce tur! képeztek különös gyász melódiát Hänschen végső sóhajaihoz...

* **Eső után.** Az elmúlt este sötét fellegek gomolyodtak össze városunk felett, előre lehetett látni, hogy azt a napot nem vihetjük el — szárazon. Csakugyan úgy éjfél tájban meg is nyíltak az ég öblös csatornái. A zápor eső hatalmas sugarak alakjában zuhogott le a kiszáradt földre mily kegyes volt az eső cseppek e monoton hangu zubogását hallgatni. Örült mindenki, tudniillik az, ki ébren volt, mert ez a kellemes vízözön elverte — nem ugyan rajtunk — de az utcán a — port. Legfeljebb attól tarthattunk, hogy ki fog hűlni a légkör, s beáll az ősz ridegebb, hidegebb fele, mely mintegy »beköszöntő szava« a zuzmarás, torzonzó telapónak. Hát istennek azonban kellemesen csalódtunk. Reggel ugyan még lepedő nagyságu, szürke fellegek kavargtak az égen s félni lehetett, hogy az éjszakai »ömlésnek« napközben is folytatása leend, de mint mondtuk is, kellemesen csalódtunk. A felleg tábor szétesett a szélrózsa minden irányában. A nap, ez az éltető világsugár is előbújt fellegtakarói közül és most, mintegy megújulva, fel-frissülve szórja le fényes sugarait földünkre. Októberi fuvalom leng az utcákon, s a hervadás szele ugyan most is lesepri, lerázza a fák barna ágairól a száraz leveleket, azért még sem gondol senki a »mulandóságra«, mert a még ép levelek, az áldásdús eső után még kellemesebb, enyhébb zöld színben pompáznak. A párázatokon itt-ott attör a déli verőfény. Tolongó sokaság lepi el az utcákat, sétahelyeket. Ugy örülnek a szép, enyhe, bűbajos napnak, a mely tavaszt hazudik, mint életet a sorvadó beteg arcának pirossága... Örül a gavallér, a ki virágos gomblyukkal fészit és örül a szegény munka nélküli csavargó, a ki nem fázik vékony, kopott kabátjában, mert a napfény demokrata és nem tesz köztük különbséget... Bátran mondhatnók azt is, hogy örül — mindenki e kellemes, e szép, e enyhe napnak, ha nem látnók az utcák sarkain a gesztenye-sütőket, kik szomorok odv a ülnek kereksekeiken, mert ropogós, forró portékájokért nem ilyen enyhe időben lelkesül az utcák népe. Hagyjuk azt félre! mondogatják egymásnak a járókelők. Mert hát mi van most? A kalendárium azt mondja, hogy ősz. De a kalendáriumban bizonyára tévedés van. Hol a boru, hol az a lassu, unalmas eső, hol a dérokozó csipős szél, a mi őszszel szokott lenni? Mosolyog az ég és az aranyos nap-sugár olyan jókedvvel tüzdel le, hogy derüvel árasztja el az utcákat, a lelkeket, a sziveket. Hervadás, pusztulás? Ki gondolna hervadásra, pusztulásra, mikor az ég szinte kaczag fény-pompájában és erős konkurrencziát csinál azurjával a híres itáliai menyboltozatnak? Zöld fák, ibolyát kinaló virágárusnók, félczipós gigerlik, igen, igen a kalendáriumban bizonyára tévedés van...

* **Bádigos iparosok figyelmébe.** Grünvald István »Geometria bádigosok számára« cím alatt szakkézi könyvet irt, mely helyes és alapos utmutatást ad arra nézve, hogy a bádigos mesterek nem kezdetleges módon, megszokott fogások és szemértékek szerint, hanem tervezve, az anyag helyes felhasználásával készítsék az iparcikkeket. Midőn ezen körülményt az érdekeltek figyelmébe ajánljuk, megjegyezzük, hogy a könyv ára 1 frt 50 kr. a »Technologiai lapok szerkesztőségénél« (Budapest VIII. Rottenbiller utca 12 sz.) megszerezhető. Debreczen 1891 október 24. A kereskedelmi és iparkamara.

* **Kártyások a temetőben.** A rendőrség már jó idő óta szemmel kísért néhány faczér mester legényt, kik — nap-nap után ki jártak a Hatvan-utcza temetőbe — kártyázni. Ocsmány, trágár beszéd közt, mely semmiképpen sem méltó a holtak nyughelyéhez, forgatták ott ma délelőt is a »harminczkét« levelü bibliát, az ördög bibliáját. A rendőrök kik az erkölcstelen bandát, mely szentségtelenítette a sirok nyugalma, körülfogták, felszólították a jó madarakat, hogy kövessék őket a rendőrséghez. A derék ficzkók azonban, nem engedelmeskedtek a szép szónak, hanem erővel támadtak a rendőri hatalom ellen. A rendőrök csak hosszabb tusa után birták őket lefűlelni. Ugy kísérték be fegyver között, a mezőrendőr-kapitánysághoz e hitvány

kártyásokat, kik zöldasztalhiányában, a zöldelő gyeptől takart sírhalmokból rögtönzötték maguknak kártya asztalokat.

* **Czigányok kellenek.** Két uri ember az egyik titokban librettókat ír — szörnyű sebbel-lobbal tör be a »Böhm« kávéházba. Csak úgy esnek be az ajtón s rögtön kiabál a librettista nagy hagon:

— Hé! Czigányok! Hol van egy czigány?

A kávéház misztikus háttéréből tömredék barna alak bujik elő egyszerre, akik, jó szerencsét várva, ott szoktak a sötétben durákozni.

— Itt vagyunk kérem alásan.

— Hát ugyan adjanak nekünk — egy hegedűt kölcsön.

* **Ostromállapot Mármaroszigeten.** Az ország ez egyik legvirágzóbb városkája két hét óta valóságos ostromállapot alatt áll. A családok felváltva örködnek éjjel-éjjel, mert nem mulik el éjjel, hogy a vészharang kétszer-háromszor ne jelezzon egy-egy éjszakán tűzvész. E hó 20-án éjjel Rada asztalos műhelyét gyújtották föl, 21-én éjjel pedig Kardos és Krizsely jogtanárok gazdasági épülete borult lángba. Aliz oltották el ezt a tüzet, már Szilágyi István igazgató csürré és több kazal szénája vette igénybe a halálra fáradt tüzoltók munkásságát. Oltás közben a gyújtogató banda néhány tagja Vogel Gyula óras ólját próbálta felgyújtani; a házbeli szerencsére meglátták a dolgot, üldözőbe vették a gazembereket, ezek azonban nyomtalanul eltűntek a sötétségben. A szakadatlan alarmozás természetesen óriási panikot eredményez városkánkban. Az emberek nem mernek elaludni. Sohasem tudják, hogy mikor lobban ki fejük fölött a tető. Az alispáni és polgármesteri hivataltól sürgős intézkedést várnak e türethetetlen állapot orvoslására, a mely az egész városka nyugalma alaposan felforgatta.

* **Papa a skatulyában.** Irmuska egy harmadfél éves kis angyal, a kinek esti komoly foglalkozásai közé tartozik a papa várása.

A papa t. egy termékeny zsebü szakállas férfi, a ki esténként haza szokott vándorolni a hivatalából s ilyenkor előbb összevissza dörgöli Irmuska arcát a szakállával, azután pedig szabad bemenetet enged a zseibeibe.

Ilyenkor aztán Irmuska boldog kíváncsisággal utaztatja meg apró kezeit a papa zsebében és édes zsákmánnyal tér vissza a saját kötényébe.

Tegnap este aggodalmas arccal boljongott Irmuska a mama szoknyája körül, s mind-egyre azt kérdezte:

— Soká jön-e haza a papa?

Az idő előrehaladásával ez a kérdés konyhai fontosságra-emelkedvén, a mama a telefonhoz ment és rövid kérdést intézett a papához a vacsora mibenlétére nézve, miközben a másik kagylót Irmuska a füléhez tapasztotta.

A kis baba örömmel hallja a papát és fölkiált.

— Gyere ki papa!

— Mindjárt megyek, — felel a papa ismert hangja, — és viszek valamit a zsebében.

Ezután egy csöndítés hangzik a gépen, s minden elhallgat.

Irmuska feszült fegyelemmel néz tovább is a telefonra és miután látja, hogy hiába várakozik megszólal:

— Hát mama mikor jön ki a papa a skatulyából?

* **Havazás Jászvároson.** Nálunk még folyvást gyönyörű őszi idő van, tiszta kék az ég és kellemes enyhe a levegő. De Romániában már kezdődik a tél. Jászvároson pár nap előtt nagy havazás volt s a határt mindenfelé vastag hóréteg borította el. Természetesen a levegő is meghűlt s általában téliesre fordult az időjárás.

* **A »triangulum« titka.** Megfejthetetlennek látszott előttünk, hogy a nemes tanácsnak miféle különös célja van a »Csoko-

nai-kert kutja« felett ékeskedő »diszes triangulummal« és nem tudtuk elképzelni, hogy miért nem bontják azt még le? De most már tudunk mindent — mindent! Bizalmas körből értesültünk, hogy a nemes tanácsban megvolna ugyan a jóakarát és rég le is bontotta volna már e disztelen faalkotmányt, melyen tarkahasu »pápista« varjuk szoktak — télviz idejében — tanácsot ünni, ha ugyan főiskolánk egyik jeles, mathesis és mértan professora erősen ellene nem volna a lebontásnak. A tanár ur ugyanis »vetőját« azzal okadatozza, hogy ha e pompás alkotmányt lebontanák, akkor ő nem tudná diákjainak kellőképpen a »háromszög rejtvényeit« megmagyarázni. Már pedig a »mi tanácsunk«, mely tudvalevőleg nagy barátja a tudományosság és világság terjesztésének, példa reá a színház előtti villanyoslámpa is, a melyben állítólag tizezer kemény tallérok égnének, csak nem tehet olyat, mely a tudvágy szomjas ifjúságot a tudományos ismeretek elsajátításában gátolhatná. Éppen azért méltányoljuk is kellőképpen ebbeli »figyelmeességét«, s nem is zavarjuk kérelmünkkel, egyedül derék mathesis professzorunkat kérjük arra, hogyha mégis a tudományos ismeretek terjesztésére »okvetlenül« nem volna szükséges a nevezett kut feletti »triangulum«, akkor vonja vissza »vetőját« s egyezzek bele abba hogy a tanács ama kellő névvel megnevezhető alkotmány lebontását, mely segédeszköz lehet ugyan a tudományok terjesztésében, de a mely mégsem díszé városunknak, elvégre is eszközöltethesse...

* Apróságok.

Elszólta magát.

Tüzes, fiatal asszony, a kis K.-né, de annál öregebb, kiéltebb a — férje. Szegény asszony szinte sajnálni lehet, s nem csoda ha néha napján úgy elszólja magát, mint azt a multkor is tette. Uj szobacizizát fogadott. A kis cziczus igen szemrevaló, szemei csillognak, mint a karbunkulus, termete formás, mint akarcak a Phidias remekei. Asszonya a fiatal K.-né nagy szemeket vet reá, s nem tartja feleslegesnek a kérdést, hogy:

— Hát aztán van-e szeretőd?

— Van bizony kérem alásan... mondja pirulva a lány.

— Ah az irigylésre méltó! sóhajtja szórakozottan a fiatal urnő.

*

Gyanus mentség.

A ház ura szobájában öltözködik. Félig kinyitják az ajtót, s valaki, — mint az ur hangjáról megismeri, a kocsis fojtott hangon beszél:

— Ma este is elmegy hazulról?

— Ej te szemtelen fajtat, hát még tegezel engem? förmed rá az ur a csinos Jóska kocsisra.

— Bocsanat nagyságos uram! Azt gondoltam, hogy a — nagyságos asszony! mondja mentsésképen a fiu.

Gyerekszivek.

Déli 12 óra. A czepléduczai leány nevelő-intézet kapuja kitárul... s egy pillanat alatt megnépesül az utcza két járdája. Zajongó nevetgélő leánycsapat vonul végig rajta, tárgyalva országos érdekű dolgokat.

Például itt elől ezek az apró kisleánykák kiknek még sokat kell küszködni az abéze nehézségeivel a sarki czukrázda süteményeinek édességet vitatják meg egymásközött.

Az egyik csapat véleménye a czukrázjavára dől el, de a kissebb ellenpárt a krumplici czukor czélszerűségeit igyekszik mindenképpen érvényre juttatni.

Azok a nagyobbacska lánykák más eszme körbe mozognak.

A T o n c s i tegnap este — először életében színházba volt s ott tapasztalt élményeit tálalja társnő elé.

És így megy ez tovább. A picziny ajkak

fecsegnek-locsognak. — Egyik másik egy egy jóízű, dallamos kacajjal végezte a társalgást.

Leghátul jönnek rendszeresen a többi növénydekektől kiválva a serdülő leánykák, a kikre valami malicziózus ember ráfogta hogy azok b a k f i s o k.*)

Itt már más a szellem, más a tárgy ök már ma holnap megválnak az iskola falaitól s kell hogy szívökbe legyen már oltva azontuli hivatások, melybe nagy részt foglal el a — s z e r e l e m s annak elmaradhatatlan következménye a h á z a s s á g.

Ezek már észre veszik a járó kelők közül a csinos férfiakat, tudnak irigykedni a nők tarka-barka ruháira, s nagyon érzik az iskola könyvek hurezolásának kellemetlenségét.

Miczi ke észre tudja venni a B é l á t ott a színház előtt, a mint is az C i c e r ó remek beszédeit a halhatatlan Virgil A e n e i s á v a l együtt nagy fárad-aggal ugyan, de kiváló tapintattal kabátja belső zsebébe rejtve, egy rossz trafik szivarkán próbálgatja tüdejének minőségét.

Oh a Miczi nagyon hamar észre veszi a fiataalt s ennek jeléül megis szorítja a Vilmácska karjait.

A Béla szeméi is megtalálják a leányka alakját.

A szivar dühösen füstöl, a szívek hevesen dobognak.

Béla követi Miczit s mikor az elválik Vilmától oda is csatlakozik hozzá.

— Kisasszony!

— Uram!?

A leány fél hogy észre veszik valaki oldalán a fiut. A fiu elrémül saját vakmerőségén. Egyszer mégis szóhoz jut.

— Megengedi? . . .

A leány azt sem tudja hogy feleli s mért feleli rá, hogy: N e m!

A Béla urfi könybe lábbad s elsonpalyog.

Béla haza érve sarokba vágja Cicerót, meg Virgilt, hogy csak úgy repülnek a leveli széjjel. Eldobja szivarkáját s egész dühvel rá tapos.

Azután le könyököl az asztalra s keze közé rejt el arcát Elgondolkozik.

Borzasztó bolond, kőtni való őrült vagyok, — megsértettem Miczit. Ostobaságot tettem, mikor vakmerőül megszólítottam s hozzá akartam csatlakozni. Sajnálom, kétségbe vagyok esve, de nem tehetek róla, mert — nagyon szeretem!

A Miczi meg oda borul a Vilma barátjának keblére, sűrűn patakanak szép kis szeméből a könnyek mikor el-el csukló hangon sutogja neki.

— Borzasztó ostobaságot, cselekedtem. B é l á t elriasztottam magamtól. Könyörtelen volhozza őh én? . . . Nem kellett volna ajánlatát oly szertelen hidegséggel visszautasítanom! Oh pedig mennyire szeretem!!

Zoli.

Irodalom és művészet.

Suderman. »A becsület« szerzője e hó harmadikán jegyzete el Königsbergben Luckner Klárát a ki szintén írónő.

Az ezredik évforduló nagy ünnepére már is folynak e készülődések. Sőt vannak oly serények, kik a nagy napnak emelendő momentumokkal már is készen vannak. Ilyen Gyulafehérvár sz. kir. város, — mely ezeréves történetét megíratta Király Pállal. — A nagy

*) Betűszedő gyerek: Libák biz azok!

munka elkészült és meg is jelent a város kiadásában. Nyomatta Ajtai Albert kitűnő kolozsvári nyomdája. Kívánatos volna, hogy jubileum alkalmára minden jelentékenyebb történelmi mulattal bíró magyar város megírta történetét. Még amely helyek nem tettek ilyesmire előkészületeket: Három év alatt készülhetnek a munkával

Különfélék.

Az iszákos Anglia. Érdekes statisztikai kimutatás jelent meg Anglia iszákosságáról. E szerint a szoros értelemben vett Anglia és Wales huszonkilencz millió lakosága közül 1890-ben 173.036 embert fogott el a rendőrség részegség miatt. Annak a tudása sem megvendő, hogy a letartóztatottak közül tizenöt ezeret vasárnap este fogtak el. Az iszákosság lisztáján első helyen szerepel Lancaster, melyet Durham és York követ.

Az arany csinálás mestersége.

Berthelot francia vegyész a párisi akadémiában olyan ezüstöt mutatott be melynek a színe teljesen olyan, mint az aranyé. Ezt az arany-sárga ezüstöt Carré ezüstsókkal és vaszitráttal való kezelés folytán állította elő. Az ipar sokat nyer az új ezüst által, de az iparlovagok is mert kétségtelen, hogy e találmány sok csalásra fog alkalmat nyújtani.

Nabukodonozor.

Krafft-Ebing, a hirneves gráci professzor tegnap igen érdekes hipnotikai kísérleteket végzett B e c s b e n. Több idegbeteget vezettek elébe, a kik közül különösen egy fiatal orosz hölgy keltett nagy érdeklődést. Ez a lány már évek óta szenved nagyfokú hisztériában és most messze hazájából jött el a híres gráci elmeorvoshoz, hogy nála keresen gyógyulást. Gyakran olyan görcsösen szorítja össze az öklét, hogy kezét más nem tudja kinyitni, míg a rohamnak vége nincs. Krafft-Ebing tanár galvanikus áramot vezetett a páciens fején keresztül s a fiatal hölgy csakhamar mély álomba merült. A professzor a legképtelenebb mozdulatokat végzett vele és percekig hagyta olyan poseban, melyben egy pillanatra se tudna megmaradni, mikor ébren van. Aztán következett a fölébresztés.

— Kisasszony, — szól a tanár, — nagyon meg vagyok önnel elégedve, a dolog igen jól megy. Ön most három napon át teljesen jól fogja magát érezni: . . . Legyen szives kinyitni a jobb kezét!

A leány rögtön kinyitotta görcsösen összeszorított jobbját.

— Most nyissa ki a másikat!

A leány kinyitotta bal kezét is.

— Most pedig háromig fogok olvasni, — folytatta Krafft-Ebing. — a mikor azt mondom, hogy »három!« ébredjen föl és mondja ezt a szót: »Nabukodonozor.«

A nagyszámu hallgatóság feszült figyelemmel várta a következőket s a tanár számolni kezdett:

— Egy, — kettő, — három!

A mint kimondotta a hármát, a fiatal hölgy kinyitotta szeméit, fölállott és úgy nézett körül, mintha keresne valamit.

— Mit keres kisasszony?

— Nabukodonozort! — felelt a leány és eltávozott. A hallgatóság viharosan megéljenezte a tudós tanárt érdekes kísérleteiért.

Modern tengeri szörnyek. Hét év óta, mióta Sterneek báró átvette a tengerészeti vezetését, hadihajóink száma nagyban emelkedett. Azóta építették a »Rudolf« és »Stefania« tornyoshajókat, azóta bocsátották vízre a »Ferencz József« és »Erzsébet királyné« nevű czirkálóhajókat, a »Meteor«, »Villám«, »Kométa« és »Trabant« nevű torpedók és 23 első osztályú és 32 másodosztályu torpedónaszád is azóta szállottak tengerre. Ezekkel együtt van 66 hadi járóművünk.

Omnia mea mecum porto. Luganoban a minap egy csavargót lopás gyanuja miatt elfogtak. Mikor a rendőrségen megmózták, nem kevesebb, mint tizenöt ruhadarabot találtak rajta, u. m. öt inget, négy nadrágot, három mellényt és három kabátot!

A marokkói szultán öltöneyei.

Szidi Muley Hasszán marokkói szultán tudvalevőleg szerzetes és fölötte szigorú rendhez tartozik, melynek tagjai inget nem viselnek, feleséget azonban tarthatnak annyit, amennyit csak bírnak. A szultán ennek következtében fehér vászon kabátot hord és ezen felül a mentét, mely hasonló szövethől van. A két ruhadarabot, miként az egész ruhatárt is a szultán feleségei állítják össze. Muley Hasszán azonban minden öltözetet csak egyszer vesz fel, ezután valami koldusnak ajándékozza. Minden pénteken mielőtt a mecsetbe megy, maga a szultán osztja ki az előző héten viselt ruháit a szegények között. Ezeket a ruhadarabokat gyakran drága pézzen megveszik a gazdag mohamedánok ereklyeképen, mivel Muley Hasszán szent hírében áll a mohamedán világban. Egy francia kereskedő, ki nagy előszeretettel gyűjti az emléktárgyakat. nemrégiben Fezben tartózkodása alatt két ilyen szultán öltönyt megvett egy koldustól és pedig 300 frankot fizetett érte.

A boulangizmus áldozatai.

Oisefolyóból. Méry mellett e napokban halászták ki egy ismeretlen holttestét. Zsebeiben levelet találtak, melyből kitűnt, hogy az ismeretlen önként kereste a halált, mert nem tudta Boulanger halálát túlélni. Egy Plancante nevű urhölgy pedig ezelőtt nyolcz nappal megőrült, mert szakadatlanul tépelődött Boulanger öngyilkossága felett. Midőn Mermeix hírlapíró leleplezte Boulanger, egy szerencsétlen borkereskedő ugrott a Szajnába.

Vegyes hírek. Végzetes adó.

Bollág kis-kovácsii (Veszprémm.) gazdát szorongatták az egyházi adóért s ő boszúból felgyújtotta a biró kazlát. A csendőrök elől a kutha ölte magát, feleségének pedig erre megszakadt a szíve. L ó s z á l l i t á s T ö r ö k o r s z á g b a. Ujvidéken egy huszonhárom kosiból álló külön tehervonat ment keresztül, mely a török kormány számára lovakat szállít. A lovakat mind Székesfehérváron vásárolták össze. — L e é g e t t k ö z s é g. Bernből jelenti egy távirat, hogy Meiringen helység, melynek közel 3000 lakosa van, majdnem teljesen leégett. A posta- és táviró-épületek szintén elpusztultak.

TÖRVÉNYSZÉK

Kevés a biró. Abrudbánya város képviselőtestülete feliratot intézett az igazságügyminiszterhez, a melyben kimutatják, hogy az abrudbányai járásbiróságnál a munkahalmaz sokkal nagyobb, semhogy azt egy járásbiró, egy albiró és egy aljegyző elvégezhesse. Kérik ennél fogva a minisztert, hogy Abrudbányán még egy aljárásbirói állást, ezenkívül ideiglenesen, a restancziák feldolgozásáig, harmadik birói állást is rendszerezítsen.

Kanári-per. Windt Károly kőfaragóinas az utcán elfogott egy kiszabadult kanárit és azt elvitte mostoha apjának, Czián János kőfaragónak. Pár nap mulva ez utóbbinál megjelent egy Schönfeld Janka nevű kisasszony és követelte visszi a kanáriát, de Czián csak oly feltétel alatt akarta azt átadni, ha a kisasszony lefizet 6 forintot. A kisasszony vonatkozott ezt megtenni, mire a haragos kőfaragó szabadon bocsátotta a kanárit. Az eset mint akkoriban megirtuk — a budapesti büntető járásbiróság elé került, a mely Windt Károlyt jogtalan elszajátítás Czián Jánost pedig orgazdaság miatt 5—5 frint pénzbüntetésre ítélte. A kir. tábla azonban most a vádlottakat felmentette, mert a nem szelidített madár, ha bármily módon előbbi szabadságát visszanyerve, elrepül, mint uratlan dolog bárki által birtokba vehető.

Mennyit ér egy szem? Erre megadja a feleletet a pozsonyi törvényszék következő érdekes ítélete. Pollner Hugó, ki a nagyszombati gimnázium tanulója, a múlt év november havában, vigyázatlanságból kilötte Asztalos Béla tanuló társa balszemét, az

megvakult. A törvényszék most hozott ítéletet. Pallner 50 forint fő- és 10 forint mellék-pénzbüntetésre ítélte. Ezenkívül Asztalos Béla atyja 600 forint kártérítést követelt, mely összeget a törvényszék meg is ítélte részére. Az idős Pallner azonban, ki vagyons ember, felebezett a kártérítés megállapítása ellen.

Debreczeni ingatlanok forgalma

a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságánál
f. évi okt. 17-től 24-ig.

Király József és neje Bak Julianna vesznek Szesztina Lajos és neje Beőr Julianna elepi tanyabirtokát 4375 frtért.

Özv. Gyökös Péterné Kenyeres Mária veszi Kovács István és neje Szegedi Julianna házat 921 frtért.

Erdélyi István veszi Kajári Ferenc és Kajári Lajos ondódi szántó-földét 3650 frtért.

Pongor József és neje Bonyhai Julianna vesznek özv. Bonyhai Józsefné Tiszai Zsuzsanna és társai házat, ondódi földével 1200 frtért.

Erdélyi Pálné Szilágyi Zsuzsanna veszi férje Erdélyi Pál háza, ondódi földet, csapó-kerti szőlője, ebesi 8 nyilas tanyabirtoka fele részét átruházás czimén 5200 frtért.

Novák Ferenc és neje Heckade Aloizia vesznek Pekárek Ferenc és neje Leskó Mária háza háromnegyed részét 2050 frtért.

Özv. Kriston Istvánné Kerekes Klára veszi Simacsek Ferenc és neje Berner Erzsébet házat 1150 frtért.

Tóth Péter veszi Tóth Julianna Farkas Kálmánné háza egyhatod részét 200 frtért.

Nagy János veszi Pál Ferenc és neje Koncz Zsuzsanna új földét 150 frtért.

Csurka János veszi Harsányi Jánosné Kapros Sára új földét 40 frtért.

Bonyhai Gábor és neje Veres Julianna vesznek Bonyhai Józsefné Tiszai Zsuzsanna és társai n.-eserei kaszálója háromnegyed részét 200 frtért.

Szabó Lajos és neje Polgári Erzsébet vesznek Szarvas Ferenc és neje Kerekes Julianna háza öket illető felerészét 650 frtért.

Katona Bálint és neje Oláh Zsuzsanna vesznek Réthi Ferencné Faragó Erzsébet házat 1350 frtért.

Végh András veszi Réthi Ferencné Faragó Erzsébet ondódi szántó-földét 1000 frtért.

Keckés Mihály és neje Papp Zsuzsanna vesznek Papp József szőlőjét 350 frtért.

Tokai István veszi özv. Nagy Jánosné Szücs Erzsébet szőlőjét 430 frtért.

Végh József és neje Molnár Zsuzsanna vesznek, özv. Boda Péterné Parti Julianna és társai ondódi földét 560 frtért.

Bánki Ferenc és neje Szücs Julianna vesznek László Mária Csórián Józsefné sestakerti szőlőjét 300 frtért.

Színház.

A magyar vigszínház egylet tudvalevőleg kérte a fővárost, hogy lépjen be tagjainak sorába. A főváros erre vonatkozólag a mult közgyűlésen azt a határozatot hozta, hogy a magyar vigszínház egyletnek nem hajlandó ingyen telket adni színházépítési célokra. Ez azonban az egyesületet legkevésbé sem akadályozza abban, hogy folytassa megkezdett akcióját. Az egyesület a fővárostól nem kért telket, sőt e tekintetben egyáltalában kevés reményt is táplált és azért a közgyűlési határozat csak annyiból érintheti, hogy az újra felélesztett német színházi aspirációkat most még nagyobb erővel támadja és szembe szálljon minden olyan kísérlettel, mely a nemzeti közérzettel és a magyar főváros haladási szükségleteivel ellentétben áll. Az egyesület rövid idő mulva közölni fogja határozott terveit a magyar vigszínház létesítésére nézve, úgy hogy az építés a közönség hazafias támogatása mellett tavasszal már megkezdhető legyen.

Révai Arnold, a bajai színház karmestere és Loráni Tivadar, a bajai színház tagja új operetten dolgoznak, a melynek tárgyát Mikszáth Kálmán egyik elbeszéléséből veszik. Az operett már közel van a befejezéshez s a szerzők valószínűleg még az idén benyújtják a népszínházhoz.

CSARNOK.

„EZEREGY RÖGESZME”.

— Regény. —

Irtta: **Dumas Sándor.**

Fordította: **Publik Ernő.**

(Folytatás.)

— Így ment át a Clauder völgyön és Gemmi-n. Lenkben kiütött rajta a skarlát, — mely egy teljes hónapig keresztül siketté s vakká tette.

Külföldben sejtelmek nem esáltak. Alig utazott 20 mérföldet, férje agyvelőgyulladásba esett. A betegség oly gyorsan haladt, hogy még az nap lovas hírnök ment az asszony után, hogy visszahívja.

— De Lauffen és Brentenbach közt kiült a ló, a lovas a fejére esett s kitörte a nyakát. Majd másik futárt küldtek, de ez sem volt szerencsésebb az elsőnél. A Chauder-völgy torkolatnál leszállt a lóról, egy vezetőt fogadott maga mellé, s át akarta mászni a Schwalbachi fensikot, mely Paloist ketté szeli, ámde fele útján az Attel hegyről egy hógörgeteg belesodorta a mélységbe; a vezető csoda módra megmenekült. Ezalatt a betegség rohamosan előrehaladt. A beteget kopaszra kellett nyírni, hogy fejét jéggel kellőleg borogathassák. Ettől kezdve a haldokló felhagyott minden reményével, s egy világos pillanatában levelet írt feleségének, melyben arra kéri, hogy az ő lenyírt hajából készíttessen magának egy karperecet, s viselje azt az ő emlékére.

— Ezt a levelet azon parancssal adta át egy 3-ik futárnak, hogy azt halála után azonnal kézbesítse feleségének. A beteg még az nap éjjel meghalt.

— Egy óra mulva a halálozás után, utnak indult a futár, s ötödnapon este szerencsésen megérkezett Lenkébe. Hanem az asszonyval nem beszélhetett, mert az olyan beteg volt, hogy sem nem látott, sem nem hallott, s csak egy hónap mulva jött kissé helyre; ekkor már megmerített neki mondani, azt a szomorú hírt, melyre sejtelmek s látományai külföldben előkészítették.

— Még egy utolsó hónapot Lenkben töltött, a teljes felépülés céljából s aztán vissza utazott Bazelbe.

— Én is szerencsésen túl esvén a reumatismuson, engedélyt kaptam az asszonytól az együtt utazásra, ő szívesen kapott az ajánlaton, mivel bennem egy oly személyre talált, kivel férjéről beszélhetett.

— Elhagytuk tehát Lenket s öt nap mulva Bazelbe érkezünk.

Aligha képzelhetni szomorubb és fájdalmasabb látványt annál, mint mikor e szegény özvegy nő otthonába belépett.

— Mintán a házaspár magánosan élt, a házból, ugyszólván, minden kihalt.

— Előhívatta az orvost, a különböző személyeket, kik a beteget ápolták, de egy se emlékezett már arra, hogy hova lett a lenyírt haj. Az asszony vigasztalhatatlan volt, hogy a haldokló egyetlen kívánságát, mely szerint hajából egy karperecet viseljen, nem tudta teljesíteni.

— Több éjt, több szomorú éjt töltött el az özvegy kínos töprengésben. Mikor lehajította fejét a puha nyoszolyára, tompa zsibadás cikázott át jobb karjában, s átfutotta egész felső részét, megremegtette szívét.

— A zsibadás a csuklóból indult ki, vagyis onnan, hol a karperecznek kellett volna lenni; olyasféle nyomást érzett, mintha egy szűk vaskarikába szorították volna karját, s innen aztán a fájdalom átnyilatott a szívébe. Valószínű, hogy mind ebben a halott afeletti

bosszuja nyert kifejezést, hogy végső óhaja nem nem teljesült. Az özvegy érezte, hogy ez a hatás a sírból ered. Elhatározta magában, hogy felásatja a sirt, s ha csak lehet, a halott hajzatából megcsináltatja a karpereczet.

— A nélkül, hogy elárulta volna valakinek tervét, felkereste a sírásót.

— Igen, de az a sírásó, aki az ő férjét eltakarta, meghalt, az új sírásó pedig, ki mindössze még csak 14 napig viselte hivatalát, nem tudta, hogy hol van a sír.

— Mit volt mást tenni, mint egyedül elindulni s felkutatni a sirt.

— A temető falára egy csontváz volt festve. A nő szemei rátapadtak a csontváz alakjára, erre a pokoli, borzasztó képre. Most úgy tűnt fel neki, hogy a csontváz felemelte szikár karját s ujjával egy sírdombra mutatott az utolsó sorban.

— Az özvegy a sírhoz ment s mikor éppen odaért, úgy tűnt fel neki, hogy a csontváz leeresztette a karját. Tehát feltalálta a sirt, előhívta a sírásót s így szólt hozzá:

— »Ássa fel ezt itt, a férjem sírja ez!»

— Én jelen voltam a sír felbontásánál, végig akartam kísélni e csoda esetet. A sírásó ásott. Mikor a koporsóhoz ért, felemelte a fedelet. Kissé habozott, de a nő rákiáltott:

— Gyorsan fizekő! hiszen tudom, hogy a férjem koporsója!

— Engedelmeskedett.

— Ekkor egy csodálatos látvány tárult fel szemem előtt. Nemcsak hogy a hulla a férjé volt, hanem oly ép volt, hogy csaknem megszólalt, a haja pedig, bár tövig nyirták az utolsó órákban, oly hosszúra megnőtt, hogy egészen kicsüngött a koporsóból.

A szegény asszony leborult a halottra, megcsókolta homlokát, néhány fűrtöt levágott hajából s egy karpereczet csináltatott abból magának.

— Ettől fogva elmaradtak az éjjeli nyugtalanságok, sőt valahányszor veszélyben forgott a nő, vagy valami kellemetlenség adta elő magát, mindannyiszor egy barátságos szorítást érzett csuklóján.

— Nos tehát hiszi-e még, hogy a halott csakugyan halott, hogy a test a koporsóban csakugyan hulla, én legalább nem hiszem.

— Mit szólnak e történethez? — kérde a halvány hölgy oly sajtószzerű hangon, hogy mindnyájan felrettentünk.

— Sír csönd volt a sötét teremben. E pillanatban egy holdsugár siklott át a függöny redői közt, kékes fényt vetve a nő gömbölyű karjára, melynek csuklóján egy vastag hajkarperecz volt.

— Senki sem felelt, ám a mély hallgatás, mely a teremben uralgott, jelezte, hogy mindenki fel van izgatva.

*

Alliette elhallgatott. Éjfélét kondult a harang, s mondhatom, a legbátrabb is fellelegzett a bágyadt óra kondulásra.

Ideje volt már visszavonulni: elbucsuztunk Ledru úrtól.

Fontenay-aux-Roset nem egy hamar fogom elfelejteni.

— Vége. —

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde. Október 26-án. Buza tavaszra 10.95 pénz 10.97, őszre 10.90 pénz, 10.93 áru. — Tengeri 1892 máj. — jun. 6. — pénz, 6.02 áru. Zab tavaszra 6.53 pénz, 6.55 áru, őszre 6.45 pénz, 6.48 áru. — Káposztarepcze aug.—szept. 14.30 pénz, 14.40 áru.

Kőbányai sertésüzlet

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Október 24.

a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1) Öreg nehez (páronként 300—400 klgon felüli súlyban) —, —, —. —. 2) Öreg közép (páronként 300—400 klg-súlyban) —, —. —. 3) Fialat nehez (páronként 320 klgon felüli súlyban) 46.—47.— 4) Fialat közép (páronként 251—320 klg, súlyban) 47.—48.— 5) Fialat könnyű (páronként 250 klgmíg terjedő súlyban) 46.—

47.— II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronkint 280 klgron felüli sulyban) — 7. Közép (páronkint 220—280 klgr, sulyban) 45.—46.— 8. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban) 46.—47.50—. III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronkint 260 klgron felüli sulyban, 46.—46.50 10. Közép (páronkint 220—260 klgr. sulyban) 46.—45.50— 11. Könnyű (páronkint 220 klgrig terjedő sulyban) 44.—47.— Sertés létszám: októb. 23 napján volt készlet 133,269 darab. A hizott sertés üzletirányzata: változatlan. — Hizlalni való sertés — — —, malacz (4—11 hónapos korban) felhajtott 3576 drb.

A borvásárlási verseny Magyarországon valóban páratlan mérveket ölt. Idegen és belföldi vevők tullicizálják egymást: a hol még található idei must, azért hallatlan magas árakat fizetnek. Fehér hegyi borokért 23 frtot fizettek, kerti mustért 18—19 frtot. Vörös bormust hektoliterenként, hordó nélkül, 40 Ó-borok is nagy figyelemben részesülnek és habár ezek árai is emelkedtek, aránylag még olcsóbban kaphatók.

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő,
és **Dr. Bakonyi Samu** főmunkatárs.

Kardos Lászlónál

CZEGLÉD-UTCZA

legjobb minőségű, mosható

gyapotflanelle nőiruhakelmék

beszővött izléses mintázattal.

456.

1.

NŐI DIVAT TEREM.

Kunz József és Társa

czégnél

DEBRECZEN.

Van szerencsénk a n. é. hölgy közönség becses tudomására hozni, hogy a jelen

ősz és téli

évadra a

legujabb divatkelmék

dus választékban raktárra érkeztek,

melyekből kívánatra saját ujonnan berendezett divattermünkben

női öltözékeket

minden igényeknek megfelelően szakképzett erők által izlésteljesen és jutányosan állítatunk elő.

Vászon, kész fehérnemű és szőnyeg

413

nagy raktárunk

—11

Menyasszonyi kelengyék

kiállításához teljes választékot nyújt.

JUTÁNYOS

szabott árakon

kaphatók

SZABÓLAJOSFIAI

CZÉGNÉL:

DIVATOS NŐI RUHASZÖVETEK

Kasan, Flanell, Moidon,

Legujabb ruhadiszek,

FEKETE DIVATKELMÉK,

szines és fekete selymek,

Mosó velezek,

TÉLI HIMALAYA KENDŐK,

selyem- és haraszt-kendők,

Gyermek tricót-öltönyök,

Normal, gyapju és pamut

ALSÓ INGEK,

Ujjasok és nadrágok,

Téli harisnyák, keztyük.

Az idén szép raktárt tartunk

BRASSÓI POSZTOKBAN,

Takarók és lópokrócokban.

401 42

Vasuti menetrend:

Indul:

Debreczenből	Budapest-felé	gyorsvonat	reggel 8 ó. 44 p.
»	»	—	déli 12 ó. 52 p.
»	»	—	délután 3 ó. 22 p.
»	»	—	este 10 ó. 31 p.
»	Szatmár-felé	—	délután 3 ó. 24 p.
»	»	—	este 7 ó. 45 p.
»	»	—	éjjel 3 ó. 09 p.
»	Miskolcz-felé	—	délelőtt 8 ó. 32 p.
»	»	—	délután 3 ó. 39 p.
»	»	—	este 7 ó. 40 p.
»	B.-Szt.-Mihály-felé	—	délután 3 ó. 19 p.
»	Füzesabony-felé	—	reggel 4 ó. 26 p.
Püspök-Ladányból	N.-Várad-felé	—	délután 2 ó. 12 p.
»	»	—	délután 5 ó. 51 p.
»	»	—	éjjel 12 ó. 57 p.

Érkezik:

Debreczenbe	Budapest felől	gyorsvonat	reggel 8 ó. 44 p.
»	»	—	délután 3 ó. 09 p.
»	»	—	este 7 ó. 06 p.
»	»	—	éjjel 3 ó. 42 p.
»	Szatmár felől	—	reggel 8 ó. — p.
»	»	—	déli 12 ó. 16 p.
»	»	—	este 10 ó. 16 p.
»	Miskolcz felől	—	déli 12 ó. 36 p.
»	»	—	este 7 ó. 20 p.
»	Büd-Szt.-Mihály-felől	—	reggel 8 ó. 17 p.
»	Füzes-Abony-felől	—	délután 4 ó. 54 p.

 SZÖNYEGEK,

függönyök, ágy- és asztal-terítők

 nagy választékban

SZABÓ LAJOS FIAI
CZÉGNÉL.

401. 35.

Med. univ.

Dr. Sichermann Adolf

az összes gyógytudományok tudora

MASSAGE-GYÓGYGYMNASZTIKAI

és

orthopädiái (testegyenészeti)

rendelő helyisége:

Debreczen, Nagy-uj-utca 1708. sz.

Rendelés egész nap.

Szegényeknek vasárnap d. e. 8-10 ingyen.

NAGY KÉPES
ÁRJEGYZÉK
ingyen és bérmentve.

STERNBERG ARMIN
Budapest, VII Kerepesi-ut 36.

Saját készítményű mindennemű
VONOS, VERŐS, FA- és RÉZ-FUVÓ-
HANGSZEREK és azok alkatrészei.
Mindennemű hangszerek és zenélő-
művek javítása és hangolása
szakszerű pontossággal eszközöltetik.

HARMONIKARÓL
külön árjegyzék
kérendő.

436 20-9

Értesítés.

Van szerencsém a t. építész urakat, valamint a n. é. közönséget
értesíteni, hogy üzletembe a legkitünőbb gyártmányu

AGYAG- é MAJOLIKA-KÁLYHÁKAT

bevezettem és egy nagyobb szabásu **felállított** mintakályha, valamint
készlet-raktár fölött rendelkezem.

Tekintve, hogy gyárosom a **legügyesebb** és legmegbízhatóbb
kályhaszerelőjét bocsájtotta rendelkezésemre, azon kellemes helyzetben
vagyok, hogy t. vevőim igényeinek tökéletesen megfelelelhetek

Midőn a t. építész urakat és a n. é. közönséget

AGYAG-KÁLYHA RAKTÁRAM

megttekintése céljából tisztelettel meghívom, egyttal felhívom becses
figyelmöket legdusabban felszerelt **vas-kályha raktáramra**, fa,
szén és kokszt fűtésre.

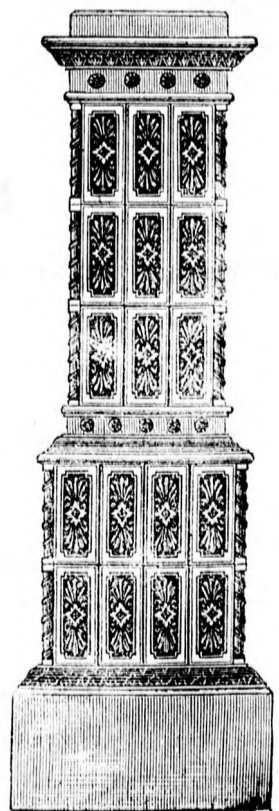
Képes árlapok bérmentve. Tisztelettel

402 99

Tóth Gyula

Debreczen, városház sarkán.

előbb TÓTH LAJOS és TÁRSA.

Nyomatott a Debreczené nyemda-részvénytársaságnál, 1891.